

Le castello e le fortezza de Varberg

Le castello e le fortezza de Varberg es un multo vetule edificio que durante le seculos ha essite aggrandite e reinfortiate multe vices. Durante le era prehistoric le monte sur le qual le fortezza es edificate esseva usate pro surveiliar le costa e advertir quando inimicos se approchava. Un tal monte esseva appellate “Wardberg” (monte de guarda) lo que explica le origine del nomine Varberg.

Durante le annos 1287-1300 le conte danese Jacob Nielsen, possessor del parte nord de Halland, esseva accuseate pro le assassination del rege danese Erik Glipping e lassava como protection edificar un castello sur le Wardberg. Partes del ala nord remane desde ille tempore.

Le 14e seculo esseva un tempore turbulente, e durante le periodo 1305-1365 Varberg cambiava regno non minus que *octo vices*.

Durante le dece-sexte seculo on comenciava usar *cannones* in guerras e alora le constructiones de defensa del castello con muros

de petras circum un corte de castello non sufficeva. In vice il esseva necessari edificar un establimento de defensa externe con grande vallos de terra revestite de petras, e con bastiones, pro esser protegite del canones del inimicos. Le edification de un tal fortalessa esseva comenciate in 1588.

Le rege danese Christian IV esseva le detentor del poter e edificator, qui effectuava iste nove sistema de defensa in cooperation con le architecto nederlandese Hans van Steenwinckel. Durante le jornos de travalio circa 1.000 paisanos esseva ingagiate in transporto de petras e terra pro le edification del fortalessa. On ha calculate que le paisanos de Halland effectuava 2 millones jornatas de labor durante le 30 annos del edification. Le fortalessa de Varberg esseva in 1618 un del constructiones le plus moderne de defensa in Europa ma esseva non jammais involvite in alcun guerra. In 1645 le Pace de Brömsebro esseva concludite, in le qual il esseva decidite que Halland e Varberg deberea pertiner a Svedia, non plus a Danmark. In 1830 le castello de Varberg finiva esser un establimento militar. Durante le 20e seculo le edificios del fortalessa ha essite adoptate pro *museo*, albergo de juventute e restaurantes. Le museo ha essite completamente renovate iste anno (2014) e illes qui jam ha visitate le museo previemente certo pote trovar lo ancora plus interessante nunc.

Le museo i.a.ha duo objectos famose

Photo Wikipedia

1. Bockstensmannen

Le homine de Bocksten es un homine assassinate inter le annos 1350-1370, trovate in un marisco in 1936. Su vestimentos ab le 14e seculo es satis ben preservate e illos es le sol trovate in Svedia. Tamben su capillos e partes del organos interne es preservate. Partes del cerebro e le contento del ventriculo tamben remaneva. E le corpore e le vestimenti ha essite scrutinate per scientistas. On etiam ha fabricate copias del vestimenti que es monstrate in le museo.

Scientistas ha trovate que ille esseva assassinte per colpos al capite. Ille (ille certo esseva un homine) esseva ca. 170 cm longe e habeva capillos buclate de color blonde (le color rubie de hodie depende del multe annos in le turfa). Su etate esseva circa 25 annos. Ille esseva dextromane e habeva non laborate durmente, dunque ille probabilmente pertineva a classes prospere. Il habeva tracias del maladia “dish” que solmente affligeava tal personas. Professor Claes Lauritzen, Svedia e le chirurgo plastic Tim Hewitt Australia, ha reconstruite le facie in cooperacion con le sculptor e modelista Oscar Nilsson.

Photo Wikipedia

2. Le **balla-button** que es pretendite haber occidite le rege Karl XII durante le assedio del fortessa Fredrikssten in Norvegia in 1718. Secundo un legenda un soldato, Mårten Nordstjärna, diceva que

ille videva quando le rege esseva occidite e trovava le balla que habeva perforate le cranio. Quando iste soldato arrivava a casa ille demonstrava le balla multe vices sed finalmente un pastor le avisava jectar le balla via. Un tal balla esseva trovate in 1924 in un sabliera ibi. Iste balla es fabricate per un button de uniforme de origine oriental con plumbo in le interior. Le rege habeva vivite plure annos in Turchia. In ille tempore on credeva que ballas ordinari non poteva occider le rege famose perque ille habeva supervivite tiros *quattro* vices. Le superstition etiam diceva que un balla fabricate per un button del vestimentos de un homine debeva haber fortias magic. Historicos tamen dubita que iste balla ha occidite Karl XII ma Marie Allen qui es doctoressa de genetica medical in le universitate de Uppsala, nunc ha finite investigationes del ADN del restos organic sur le balla e illa los ha comparete con con le ADN sur le guantos sanguinose del rege. Regrettabilmente isto non es un testimonio secur, perque iste typo de ADN (mitochondrie) existe in 1% del population, e multe personas ha toccate le bulla desde le discoperta. Ma lo que es certe es que le rege non esseva fusilate per un balla ordinari de plumbo, perque tal bullas lassa restos de plumbo in le corpore, e illos *non* existe secundo altere investigationes. Si le rege vermente esseva assassinate per iste bulla il significarea que ille esseva assassinate per un svedese lo que tamben multe personas sempre ha suspectate.

Texto in interlingua: Erik Enfors. Elaborate pro le 20me conferentia international de interlingua / 14te incontro nordic de interlingua, Åsa, Svedia, julio 2014